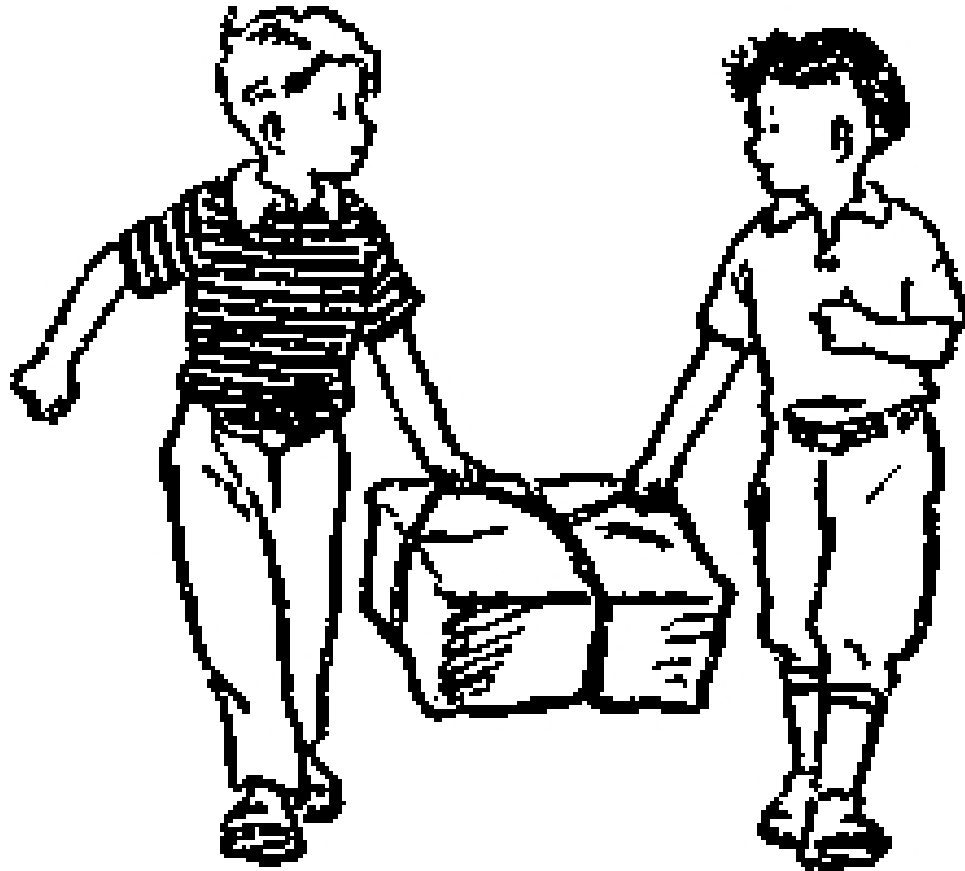


הטלפון

נ. נוסוב

ציורים ג.באלקה

- יופי - אומר מישקה - אתה יושב בבית ומשוחח.
מצוין!



(בשנות השלושים של המאה הקודמת, כאשר נכתב הסיפור הזה, לא היה עוד טלפון בכל דירה, והמכשירים הראשונים היו בעיקר צעצועים לילדים. על טלפון סלולרי בכיס עוד לא חלמו אפילו).

יום אחד היינו עם מישקה בחנות צעצועים וראינו משחק נהדר - טלפון. בארגז עץ גדול מונחים היו שני מכשירים, שתי שפופרות שבהן אפשר לדבר ולשמוע, וחבילה שלמה של חוטים. החנונית הסבירה לנו ששמים טלפון אחד בדירה אחת ושני בדירה שכנה, ומחברים ביניהם בחוטים, ואז אפשר לדבר בין שכנים מדירה אחת לשניה.

- זה מה שכדאי לקנות! הרי אנחנו שכנים - אמר מישקה - דבר נהדר! זה לא סתם צעצוע איזה שהוא, ששוברים וזורקים. זה משהו שמושי!
- נכון - אמרתי - מאוד שמושי! תרצה לדבר, רק קח ליד ודבר, ולא צריך ללכת לשום מקום.

התחלנו עם מישקה לאסוף כסף כדי לקנות טלפון. שבועיים לא אכלנו גלידה, לא הלכנו לקולנוע, חסכנו כסף. בסוף חסכנו כמה שצריך וקנינו טלפון. הבאנו הביתה מהחנות בארגז. העמדנו טלפון אחד

- הללו!
 - הללו!
 - שומע?
 - שומע.
 - שומע טוב?
 - טוב מאוד.
 - גם אצלי טוב מאוד. עכשיו נשוחח.
 - נשוחח - אני אומר - על מה נשוחח?
 - נו על.. על מה שלא יהיה.. נכון שטוב שקנינו
 טלפון?
 - נכון.
 - אילו לא קנינו היינו מצטערים. נכון?
 - נכון.
 - נו?
 - מה נו?
 - מדוע אינך מדבר?
 - ולמה אתה לא מדבר?
 - אינני יודע על מה לדבר - אומר מישקה - זה
 תמיד כך, כשצריך לדבר אינך יודע על מה לדבר.
 וכשלא צריך לדבר, מדברים ומדברים..

אצלי, שני אצלו, מהטלפון שלי הובלנו חוטים דרך
 הפשפש למטה, ישר לטלפון של מישקה.
 חזרתי הביתה. לוקח שפופרת ומקשיב, והשפופרת
 כבר צועקת בקולו של מישקה:
 - הללו! הללו!
 גם אני צועק:
 - הללו!
 - אתה שומע משהו? - צועק מישקה.
 - שומע. ואתה שומע?
 - שומע. איזה יופי! ואתה שומע טוב?
 - אני שומע טוב. ואתה?
 - גם אני שומע טוב! הה-הה-הה! שמעת איך
 צחקתי?
 - שמעתי. הה-הה-הה! אתה שמעת?
 - שמעתי. תקשיב, עכשיו אבוא אליך.
 מישקה בא אלי והתחלנו להתחבק משמחה.
 - טוב שקנינו טלפון! נכון? - אומר מישקה.
 - ודאי - אמרתי - טוב מאוד.
 - שמע, עכשיו אחזור ואצלל אליך.
 הוא הלך וצלצל שוב. הרמתי את השפופרת:

ואני אומר:

- בוא ונחשוב עכשיו על מה לדבר, וכשנדע, נצלצל.
- טוב.
- הנחתי את השפופרת והתחלתי לחשוב. ופתאום צלצל. הרמתי את השפופרת.
- נו מצאת? - שואל מישקה.
- עוד לא, לא מצאתי.
- גם אני לא.
- אז למה צלצלת אם לא מצאת?
- כי חשבתי שאתה מצאת.
- אז הייתי מצלצל.
- ואני חשבתי שלא תצליח לצלצל.
- מה אני בעיניך? חמור?
- לא, איזה חמור! אינך חמור, האם אמרתי שאתה חמור.
- אז מה אמרת?
- כלום. אמרתי שאתה לא חמור.
- אז תפסיק. אני מתחיל לעשות שעורי בית.
- טוב.

- הנחתי את השפופרת והתחלתי לעשות שעורי בית. ושוב מישקה מצלצל:
- שמע, עכשיו אני אשיר ואנגן בפסנתר.
 - טוב, תשיר.
- נשמע רעש כלשהו, אחר כך נגינה ואז מישקה התחיל לשיר בקול לא שלו:
- איפה, איפה נעלמו
שנים טובות שלי-י-י-י
- "מה זה?" חשבתי "איפה הוא למד כך לשיר?" אך הנה מישקה הגיע. מחייך בכל פה.
- חשבת שזה אני שר? זה פטפון מנגן דרך הטלפון! תן, אשמע.
- נתתי לו את השפופרת. הוא שמע, שמע, אחר כך עזב את השפופרת ורץ למטה. לקחתי את השפופרת שוב ושם:
- "פששש! פששש! רררר!" כנראה התקליט נגמר. חזרתי לשעורי בית. ושוב צלצל. לקחתי את השפופרת:
- הללו!
- ושם "הוו! הוו! הוו!"

- שומע.
- נתתי לו את השפופרת לפה, והוא נושך בשיניים.
- מוטב שלא יהרוס את השפופרת.
- אל פחד, היא מברזל... אך, לך מכאן! אראה לך איך לנשוך! נשך אותי, הבנת?
- הבנתי - אמרתי.
- שוב חזרתי לשעורים. כעבור דקה צלצול. הרמתי את השפופרת ושם נשמע זמזום "בזזז!"
- הללו! - אני צועק.
- "בזזז! בזזז!"
- במה אתה מזמזם?
- בזבוב.
- איזה זבוב?
- זבוב רגיל. אני מחזיק אותו לפני שפופרת והוא מנפנף בכנפיים ומזמזם.
- כל הערב צלצלנו זה לזה והמצאנו תעלולים: שרנו, צעקנו, נהמנו, ייללנו, אחר כך גם לחשנו - הכל נשמע. את השעורים גמרתי מאוחר ואז חשבתי: "עוד פעם אצלל למישיקה, לפני שאלך לישון."



- מה אתה נובח כמו כלב? - אני אומר.
- זה לא אני, זה דרוזיק רוצה לדבר אתך. שומע איך הוא נושך בשיניים?

מצלצל והוא לא עונה.

"מה זה?" חשבתי "אולי הטלפון התקלקל?"
צלצלתי עוד פעם - אין תשובה!



חשבתי "צריך ללכת לראות מה קרה."
הלכתי אליו.. אבוי! הוא שם את הטלפון על השולחן
ושובר אותו. הוציא את הסוללה, פירק את הפעמון
ומפרק גם את השפופרת.

- הפסיק! - אמרתי - למה אתה שובר את
הטלפון?

- לא שובר. אני רק רוצה לראות איך הוא בנוי.
אפרק ואחר כך ארכיב מחדש.
- איך תרכיב? זה צריך לדעת.
- אני אדע. מה יש כאן לא לדעת.

הוא פירק את השפופרת, הוציא ממנה פחיות
כלשהן והתחיל לסובב איזו לוחית שהייתה בפנים.
הלוחית נפלה ואבקה שחורה נשפכה מהשפופרת.
מישקה נבהל והתחיל לאסוף את האבקה חזרה
לשפופרת.

- אתה רואה - אני אומר - מה עשית!
- אין דבר - הוא עונה - עכשיו ארכיב את הכל
כפי שהיה.

והתחיל להרכיב.

התאמץ, התאמץ. היו ברגים דקים שקשה מאוד
היה להבריג, אבל בסוף הרכיב. אלא שנשאר עוד
שני ברגים קטנים ופחית קטנה.

- מה עם הפחית זו? - שאלתי.

- אך, אני טיפש! - אמר מישקה - שכחתי. צריך

היה שם בפנים לשים. צריך יהיה שוב לפתוח את השפופרת.

- טוב - אמרתי - אלך עכשיו הביתה וכשהכל יהיה מוכן, צלצל אלי.

הלכתי הביתה והתחלתי לחכות. חיכיתי, חיכיתי, אזלה הסבלנות ונשכבתי לישון. בבוקר הטלפון צלצל חזק! קפצתי מהמיטה, הרמתי שפופרת וצועק:

- שומע!

ומהשפופרת קול:

- מדוע אתה נוחר?

- מי נוחר? אני לא נוחר - אני אומר.

- הפסיק לנחור! דבר כמו בן-אדם - צועק מישקה.

- אני מדבר כמו בן-אדם, למה שאנחר?

- נו, שחק איך שתרצה! ממילא לא אאמין שהבאת חזירים לדירה.

- על איזה חזירים אתה מדבר! - התחלתי לכעוס עכשיו.

מישקה השתתק. כעבור איזו דקה בא אלי:

- לא נחרת בטלפון?

- לא נחרתי.

- ואני שמעתי.

- למה לי לנחור?

- אינני יודע. רק אצלי בשפופרת רק "חררו! חררו". בוא ותשמע אם אינך מאמין.

הלכתי אליו וצלצלתי בטלפון:

- הללו!

תחילה שום דבר לא נשמע, ואחר כך משהו כמו "חררו! חררו!"

אני אומר

- נוחר.

ובתשובה רק:

- "חררו! חררו!"

- נוחר - אני צועק.

ומהשפופרת שוב:

- "חררו! חררו! חררו!"

הבנתי מה קרה ורצתי למישקה

- זה אתה - אמרתי - קלקלת את הטלפון.

- למה?



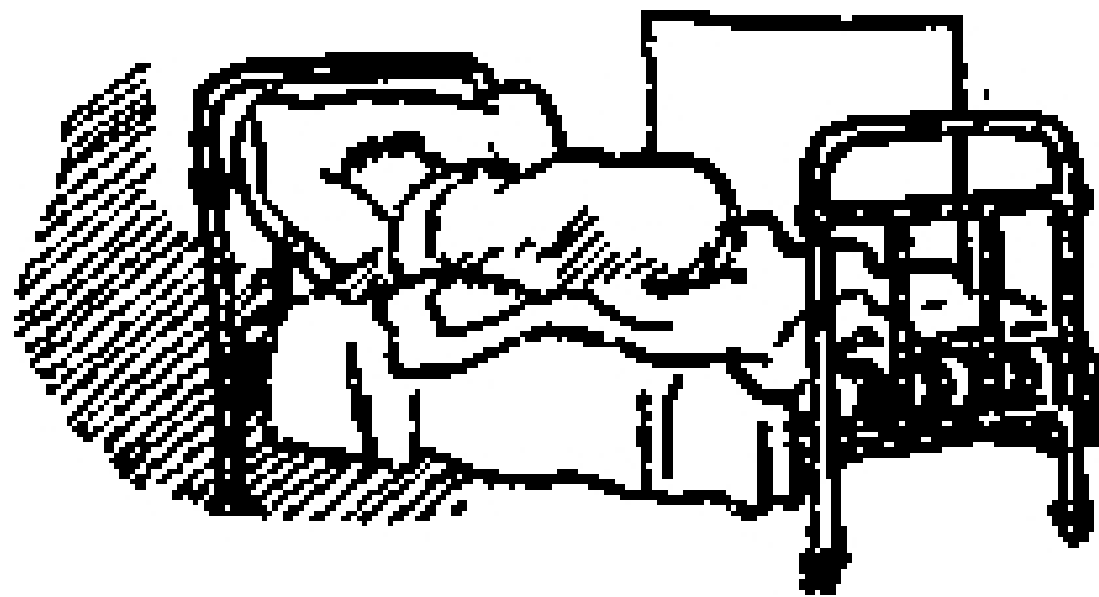
של מורס ונוכל לשוחח.
השגנו חוברת ללימוד
מורס והתחלנו ללמוד: "א"
נקודה, קו. "ב" קו, שלוש
נקודות.. למדנו את כל
החוברת והתחלנו לשוחח.
תחילה הלך לאט, אבל
אחר כך הלך כבר כמו אצל
מומחים לטלגרף
"טרר-טרר-טרר" והכל
מובן. וזה גם היה יותר
מעניין מאשר בטלפון. אבל
זה לא נמשך הרבה זמן.
פעם אחד צלצלתי בבוקר ומישקה לא עונה. "נו"
חשבתי "כנראה עוד ישן". צלצלתי מאוחר יותר,
שוב לא ענה. הלכתי אליו ודפקתי בדלת. מישקה
פתח ואמר:
- מדוע אתה דופק בדלת? אינך רואה את זה? -
והוא מראה על כפתור שעל הדלת.
- מה זה? - אני שואל.

- פירקת אותו וקלקלת משהו בשפופרת אצלך.
- יתכן שאיכשהו לא הרכבתי נכון - אומר מישקה
- צריך לתקן.
- איך תתקן עכשיו?
- אסתכל איך מורכב הטלפון שלך וארכיב כך גם
את הטלפון שלי.
- לא אתן לך לפרק את הטלפון שלי.
- אל תפחד! אעשה זאת בזהירות. צריך לתקן.
והוא ניגש לעבודה. התאמץ, התאמץ ובסוף עשה
כך שכלום לא נשמע. אפילו לא נחירות.
- מה תעשה עכשיו? - שאלתי.
- אתה יודע מה? - אומר מישקה - נלך לחנות.
אולי שם יתקנו.
הלכנו לחנות הצעצועים, אך שם לא תיקנו טלפונים
וגם לא ידעו איפה מתקנים. כל היום הלכנו עצובים.
ופתאום אומר מישקה:
- אנחנו טיפשים! הרי יכולנו לשוחח בטלגרף!
- איך בטלגרף?
- פשוט. נקודה, קו. בפעמון נעשה זאת. צלצול
קצר - נקודה. צלצול ארוך - קו. נלמד אלף-בית



- לחצן.
- איזה?
- חשמלי. אצלנו
- עכשיו יש פעמון
- חשמלי, יכולת לצלצל.
- מאין לקחת?
- בעצמי עשיתי.
- ממה?
- מהטלפון.
- איך מטלפון?
- פשוט. הוצאתי
- פעמון מהטלפון ולחצן
- גם. וגם סוללה
- מהטלפון הוצאתי. היה
- צעצוע, נעשה מעשה מועיל!
- ובאיזו זכות פירקת טלפון? - שאלתי.
- איזה זכות? זה הטלפון שלי שפירקתי. לא
- נגעתי בשלך.
- אבל הטלפון היה משותף! אילו ידעתי שתתחיל
- לשבור לא הייתי קונה יחד אתך! למה לי עכשיו

- טלפון אם לא נוכל לשוחח דרכו!
- ולמה לנו לשוחח בטלפון? אנו גרים זה מול זה.
- אפשר לבוא ולשוחח.
- עכשיו אני בכלל לא רוצה לשוחח אתך!
- כעסתי עליו ושלושה ימים לא דיברנו. מרוב שעמום
- פירקתי גם את הטלפון שלי ועשיתי ממנו פעמון
- חשמלי. אבל לא כמו אצל מישקה. בניתי הכל
- במדויק. את הסוללה העמדתי על מדף ליד הדלת.
- ממנה על הקיר הנחתי חוטים עד הפעמון והלחצן.
- ואת הלחצן חיברתי היטב בברגים שלא תיטלטל
- על מסמר אחד, כמו אצל מישקה. אמא ואבא
- שיבחו אותי אפילו שהתקנתי דבר מועיל כזה
- בבית.
- הלכתי למישקה לספר לו כי גם אצלי יש עכשיו
- פעמון חשמלי. באתי לדלת, צלצלתי.. לוחץ על
- הכפתור, לוחץ.. איש לא עונה. התחלתי לדפוק
- בדלת. מישקה פתח. שאלתי:
- מה קרה לפעמון, לא פועל?
- לא פועל.
- מדוע?



- -פירקתי את הסוללה.
- למה?
- רציתי לראות ממה היא עשויה.
- אז מה עכשיו - אני אומר - תהיה בלי טלפון
ובלי פעמון?
- אין דבר - הוא עונה - איך שלא יהיה, יהיה!
חזרתי הביתה וחשבתי "מדוע מישקה כזה
מסורבל? מדוע הוא שובר את הכל?" ריחמתי עליו.
נשכבתי בערב לישון אבל לא יכולתי להירדם. כל
הזמן חשבתי איך היה אצלנו טלפון וממנו יצא
פעמון חשמלי. אחר כך חשבתי על חשמל, איך הוא
מתקבל מסוללה. כולם כבר ישנו ואני חשבתי ולא
יכולתי לישון. אז קמתי, הדלקתי מנורה, הורדתי
את הסוללה מהמדף ופירקתי אותה. בסוללה היה
נוזל כלשהו ובפנים מקל שחור עטוף בבד. הבנתי
שהחשמל מתקבל מהנוזל הזה. אזי נשכבתי
במיטה ונרדמתי מיד.